

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei váasztmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horváth László társzerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössy István társzerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttér közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELÉNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapestben**, Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus, Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, **Bécsben**: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; **Berlinben**: Rudolf Mosses **Frankfurtban**: Daube G. L. és társa hirdetés irodájában.

Brassó, 1890. június 17.

A mult heti országos vásár alkalmával meggyőződhetett mindenki azon körülményről, hogy Brassó piacára és kereskedelmére a romániai vámháboru minő nagy hatással van.

Jól tudja ezt a kormány, tudja ezt az ipar- és kereskedelmi kamara is, de tudja ezt mindenki, ki körül tekint a mai állapotokon és visszagondol a 10 évvel ezelőtti viszonyokra.

S ha a városi lakóknak némi haszna van is ebből, de kiszámíthatatlan a kár, a mi ebből kifolyólag az államot éri; mert gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyaink pangása itt a délkeleti határszélen, hol hatványozva nyilvánul a vámháboru káros következménye, nemcsak a termelő gazdát, iparost és kereskedőt sújtja, hanem sújtja az államot is.

Az elmult vásáralkalmával mit tapasztaltunk? Nem-e azt, hogy ugy a gazdaság productumai, valamint az iparcikkek dolgában a kínálat ha nem is fölötté nagy, de mindazonáltal élénk volt, míg a kereslet nagyon is lanyhának mondható.

Az állati terményeket illetőleg azt látjuk, hogy míg Brassó csak 10 évvel ezelőtt is a Barcaság, a Székelyföld egy részének, sőt a távolabbi vidékeknek is gyűpontja volt s állatvásárjai ugy kínálat, mint kereslet tekintetében semmi kívánni valót nem hagytak hátra, ma, ha van is még mindig bizonyos kedv az állattenyésztőkben, a mely azonban jelen viszonyok között napról-napra csökken, mindazonáltal a vámháboru óta e téren is azon sajnos tapasztalatot tesszük, hogy nemcsak apad az anyag, de silányodik is s vevő általában véve igen kevés van.

S a mint fentebb mondtuk, hatványozva sújtja a mi gazdasági viszonyainkat a romániai vámháboru, mert mi mindig merőben keletre voltunk utalva. A mig ugyanis Erdély középső részének és az anyaországgal határos megyék gazdái és termelői ezen hátrányt egyáltalán nem, vagy csak a legkorlátoltabb mértékben

érezik, mert vásárjaikat a magyarországi fogyasztók fölkeresik s nevezetesen a nagyobb uradalmak számára beszerzendő igás és gyári marha is ezen megyékből szedetik össze s így marhavásárjaik semmi tekintetben sem szenvedhetek, addig mi főpiacunktól teljesen el lévén zárva, a fogyasztás is csak városainkra terjed. Már pedig ha kivitel nincs, gazdasági viszonyaink virágzása sem várható.

De nemcsak a tisztán gazdasági anyag tekintetében vagyunk így, hanem ipar tekintetében is épen ilyen kedvezőtlenek a viszonyok, sőt azt mondhatjuk, hogy még talán ennél is rosszabbak.

Leszámítva egyes iparágakat, mint a bőr- és gyapju-ipart, a melyek azonban szintén csak tengenek, a többiről azt mondhatjuk, hogy vagy már meghalt, vagy pedig haldoklik s feltámadását itt már tisztán a kormánytól várja.

Ha nézzük a csizmadia ipart, ugy e téren azt tapasztaljuk, hogy míg a vámháboru előtt csak Brassóban közel 700 csizmadia mester dolgozott önállóan saját műhelyében, addig ma alig van 100 mester, s így is sokat mondtunk, mert mai nap ezen iparág terményeinek kelendősége jobbadán csak a városra és annak szűkebb vidékére szorítkozik. A vámháboru óta a vagyonosabbak bementek Romániába, a szegényebbek pedig elpusztultak s itt-ott falun tengődnek, a hogy lehet.

Kötélverő iparunk, azt mondhatjuk, hogy szintén meghalt s hasonló sorsra került az oly szép virágzásnak induló kocsigyári ipar is Brassóban. Ezen iparágat fejlődésének délpontján érte a vámháboru s ma már ott van, hogy alig két-három mester dolgozik valamire való haszonnal s nagy kérdés, hogy ezek is meddig győzik.

Az asztalos ipar önön magával concurrál s maga után fogja vonni ugy Brassó város, valamint a vidék iparosainak bukását. Az asztalos ipar termékei bámulatra méltó olcsón adtnak el, s ez magában véve nem is volna nagy baj, sőt ellenkezőleg a fogyasztók ezt

igen jó néven veszik, de a baj abban rejlik, hogy ezen nagy olcsóság csak ideig-óráig tarthat, mert a kevésbbé vagyonos vidéki asztalosok nem sokáig fogják győzni a versenyt s épen ugy járnak városi iparosaink is, a kik még ez ideig fenn tudták magokat tartani s tudtak versenyezni.

És így van ez a gazdaság és ipar minden ágában: pangás van és hátramaradás.

A brassói ipar- és kereskedelmi kamara nagyon jól felfogta az itteni érdekeket s nem is mulasztott el egy alkalmat sem, hogy az illetékes körök figyelmét különösen a helyi viszonyokat illetőleg fel ne keltse, de minden memorandum s minden erőfeszítése daczára eredmény még nem mutatkozik.

Baross kereskedelmi minisztertől várjuk mi a baj gyökeres orvoslását, s mert azon kedvezmények, a melyekben iparosaink pld. ez ideig a szállítások körül részesültek, teljességgel nem elégségesek; csak a Romániával kötendő vámszerződés az, a mi Brassót és a délkeleti vidék iparát fölemelheti és annak újból lendületet adni képes.

M. O.

Belföld.

A magyar delegáció hadügyi és külügyi albizottságai az illető költségvetések részletes tárgyalásával foglalkoznak.

A hadügyi albizottságban meglehetősen nagy port vert fel a harmadik akadémia felállításának kérdése. Hosszas vita után, melyben Bauer báró közös hadügyminiszter, Feldenhauer tábornok, Beöthy Ákos, Pulszky Ágost, Hollán Ernő, Wahrenmann Mór, Münnich Aurél, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter és mások vettek részt, végre az albizottság elfogadta Rakovszky István előadónak következő határozati javaslatát:

Az albizottság a hadügyminiszter válaszát tudomásul veszi; kijelenti azonban, hogy az 1891. évi költségvetésben a fennálló akadémiában a növendékek szaporítására előirányozott költséghez csak azért járul hozzá, mert ezen növendékek a létező akadémiában

A „BRASSÓ” TÁRCZAJA.

Színház.

Vasárnap, jun. 15-én a brassói színháznak szép estéje volt. A legnagyobb magyar színésznő, Jászai Mari a., Grillparzer „Arany gyapju” cz. hatalmas trilogiájának utolsó részében, Medeában játszotta a czimszerepet. Hiábavaló dolog volna, sajnálkoznunk a fölött, hogy e nagyszabású hármadráma első két részét nem láthattuk s így a harmadik rész előzményeit nem ismerve, ezt sem élvezhettük eléggé. Ilyen darabok előadása nem lehet vidéki színpadok feladata. Bizonyos, hogy a hatás még mélyebb és teljesebb lett volna, ha az első részben (A vendégbarát) megismertük volna a hellenismus és barbarismus erős ellentétjét, ha a második részben (Az argonauták) szemtanúi vagyunk annak, hogy a bűbáj barbár mesterségében jártas, de még ártatlan Medea, hogyan hódol meg egy az övéből erősebb bűbájnak: a szerelemnek, hogy hozza őt e szerelme ellentétbe honával és nemzetségével s mint kénytelen szerelméért bűnről-bűnre hágni, holott mindezáltal nem nyerheti meg jobban, sőt eltaszítja magától Jason szívét. De magát Medeát is jobban értettük volna, ha látjuk, mint kezdi férjét, kiért annyi bünt vesz magára, mindinkább gyűlölni, a mint észreveszi, hogy minden hozott áldozata, mind a sok borzasztó bűn, melyet

szerelemből követett el, nem hozzák közelebb Jason szívéhez, sőt rémes válaszfalként emelkednek föl közöttük.

A trilogia harmadik részében Medea és Jason a korinthis vendégbarátnál, Kreon királynál keresnek menedéket. Medea nagy lelke egész erejével szereti férjét; de ez már egészen elfordul tőle. Jason még nem akarja Medeát eltaszítani; de nem szereti, sőt nem is érti többé: élete minden tragikumát, bűnét és szenvedését látja benne megtestesítve. Medea érzi férje elváltozását s először erőt vesz nagy szíven: új áldozatokkal igyekszik megnyerni, biztosítani Jason szerelmét.

Elássa bűbajos kincseit s velők az utolsó honi emlékeket: görög nő akar lenni. Kreon szívesen látja Jasont, gyermekeit, is de Medeától, a barbár nőtől visszaborzad. Feltételeken mégis házába fogadja s leánya, Kreusa, ki megszanja a boldogtalan nő fájdalmait, lesz tanítója a görög életben, abban, miképen tessék férjének. Hiába erőlteti kopjavesztéshez szoktatott ujjait a lantpengetésre, hogy megtanulja Jason egy kedves dalát: mikor el akarja neki mondani, ez nem hallgat reá, inkább Kreusát hallgatja, ki boldog ifjúságáról beszél neki. Mi sem lehet meghatóbb és megdöbbentőbb, mint ez a jelenet, midőn Medea egyre fokozódó sértődéssel és féltékenységgel hallgatja Jason és Kreusa boldog csevegését s közbekiáltja: „Jason, tanultam egy dalt”. Ekkor érezzük, hogy

Medea sorsa eldőlt. Jason, ki visszaborzad bűnös kalandjai emlékeitől, ártatlanság, derűtség után vágyódik s azt csak Kreusánál találhatja. Mégis nem ő, hanem Kreusa mondja a döntő szót. Midőn az amphiptyonok követje kimondja Jason és Medea fejére az átkot s számküzi őket, a király Jasont védelmébe fogadja s kijelenti, hogy neki adja egyetlen leányát Kreusát s vejévé, örökösévé teszi, csak Medeát üzi el udvarától. Jason nem meri kimondani Medea előtt, hogy Kreusát szereti. A szíve gyökerén sebzett nő kinjait tetézi az, hogy gyermekeitől akarják megfosztani s Jason nagy nehezen engedi meg, hogy egyik gyermeke vele menjen: a melyik legjobban szereti. Mikor megteszik a kegyetlen próbát, egyik gyermeke sem akar vele menni, ők is visszaborzadnak komor, vad lényétől. Most meggyűlöli gyermekeit is s még jobban Kreusát, ki egyaránt megrabolta férje s gyermekei szeretetétől s ekkor mindinkább erőt vesz lelkén a bosszu gondolata. Midőn az aranygyapjat is el akarják venni tőle s e végből elhozzák neki elásott, de a király embereitől megtalált ládáját, bűbajos kincseit: eredeti vad természete mindinkább erőt vesz rajta. Bűvös ajándékot küld Kreusának, majd megmegöli gyermekeit s bennök mindazt, mit a hozzá annyi édes szent emlékekkel és borzasztó bűnnel kötött s mégis hűtlen Jason szeretett.

Mint tartalmának rövideden ide vetett vázlata mutatja, borzasztó világ az, mely „Medea”-ban élénk

ujabb nagyobb mérvű befektetések nélkül elhelyezhetők; mihelyt azonban arról volna szó, hogy a létező akadémiában a jelentkezők számára képest a növekedések szaporítása folytán újabb befektetések válnának szükségessé, ezen összegek megszavazásához a bizottság nem járulhatna, és felhívja a hadügyminisztert, hogy ez esetben egy Magyarország területén felállítandó új akadémia létesítésére tegyen előterjesztést.

A külügyi albizottságban a költségvetés részletes tárgyalásának megkezdése előtt Falk Miksa előadó kérdést intézett a külügyminiszterhez, vajjon igaz-e a napilapok azon híre, hogy a szerb kormány részéről, vonatkozóan a miniszternek a delegációban tett és Szerbiát illető nyilatkozataira, egy bizonyos diplomatiailag közlés érkezett, mely a miniszternek ímént említett kijelentése ellen irányul?

Gróf Kálmány külügyminiszter azt válaszolta, hogy a szerb követ nála járt ugyan, de nem találta honn s hogy az említett közlés írásban megtörtént és annak tartalma teljesen megfelel a hírlapi közleményeknek.

A részletes költségvetés folyamán az albizottság megszavazta a keleti akadémia költségvetését, továbbá a rendelkezési alapot 500,000 frtról 600,000 frtra emelte s „diplomatiailag költségek” czimén az ediginél 91,000 frttal nagyobb költségvetést fogadott el a jövő évre nézve.

Az albizottság jelentését vasárnap délelőtt 11 órakor hitelesítette.

A magyar delegáció szerdán f. hó 18-án, nyilvános ülést tart. Ezen tárgyalás alá veszik a tengerészeti költségvetést, a közös pénzügyminiszterium és a közös főszámvivőszék költségvetését és esetleg az 1888. évi zárszámadást. A külügyminiszterium költségvetése a folyó hó 19-én tartandó nyilvános ülés napirendjére esz kiűzve. Addig a hadügyi albizottság is befejezi tanácskozásait s így a hadügyi költségvetés 21-én, legkésőbb 23-án kerül a nyilvános ülésben tárgyalásra. A delegációs ülészek tehát, ha a két országos bizottság határozatai közt — a, mint ez előre látható — eltérés nem lesz, e hó 25-én legkésőbb 26-án be lesz zárható.

A brassói magyar dalárda a Székely Nemzeti Múzeumért.

A mozgalom, melyről ezen cím alatt egy ízben már megemlékeztünk, szombaton, f. hó 14-én fényes megoldást nyert.

Délután 2 órakor indultak el daláraink a Sepsiszentgyörgyről beküldött kocsikon, melyeknek száma a helyből csatlakozottakkal együtt 12 volt. A társasághoz csatlakoztak t. i. még a pártoló tagok közül: Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő, dr. Otrobán Nándor nyug. honv. ezredorvos, Tompa Sándor megyei főjegyző, Dániel György, Bede Dániel, Veres György urak és Honigberger Mihály ur nejével és leányával. Az utazás kedélyes

táru, de kik a vasárnapi előadást végig hallgatták, azt is látták, hogy mennyi költészet van e hatalmas műben. Jászai Mari a játéka megértette velünk a kolchisi Medeát, ki mindent feláldozott szerelméért: hazáját, nemzetét, családját s mindezt — hiába. Sokkal nagyobb, mintsem hizelegni tudjon, de megalázza büszke szívét s megpróbálja a hízog beszédet s eléríteni vele, kiket meg akar nyerni. Iszonyu sors az, mely rászakad, de nem roskad le egészen, mindig az istenek ivadékát ismerjük fel benne. Nem képzelünk művésznőt, ki e büszke, nagy s épen azért oly boldogtalan léleknek hivatottabb tolmácsa lehetne. Az első jelenetek nyugodtabb, de mély fájdalomtól a teljes kétségbeesésig, az egyszerű gunytól a legremesebb gyűlölet, a legsújtóbb megvetés sikoltásáig e nagy léleknek minden mozdulata hü kifejezést nyert Jászai Mari a játékában. A kik vasárnap este a színházban voltak, azoknak még sokáig meg-megcsendül fülükben egy fájdalmas, mély hang, mely rezgésbe hozza egész lelküket, sokszor fog még feltűnni lelki szemük előtt Jászai M. a páratlan plasztikája, fenséges alakja, lelket járó szeme, parancsoló mozdulatai; nem fogja ezeket elfelejteni senki.

Nem hihetem, hogy a nézőközönségben egy is lett volna, ki nem lett volna büszke, hogy ilyen magyar művésznő van s ki — nem szégyelte volna, hogy csak annyian jelentünk meg művészetét csodálni.

volt, mint ez társas kiránduláskor lenni szokott.

Sepsi-Szentgyörgy városa ünnepélyes színezetben várta vendégeit. A város lobogó-diszt öltött; az ipartestületek szintén lobogóik alatt vonultak ki a város végére, hol a fogadtatásnak kellett történnie, hozzájuk csatlakozván a város lakosságának is igen nagy száma. Már messziről tarackklövések árulták el a különös figyelmet, melyben a város lakossága vendégeit részesíteni fogja. A város sorompóinál az esős idő dacára türelmesen álló sokaság, a dalárda zászlójának látára a zene hangjait tulharsogó éljenzésben tört ki, mely csak akkor ért véget, midőn a dalárda tagjai a kocsikról leszállva, csoportosultak. Ekkor Zajzon Farkas polgári leányiskolai tanár és az ottani dalárda vezetője, a bizottság nevében ékes szavakban üdvözölte a vendégeket, rámutatván a dalárdák üdvös hivatására s különösen arra, hogy a brassói magyar dalárda mily szépen oldja meg e hivatását s mily áldozatkészséget tanúsít akkor, midőn körükbe megy, mert abból a mellől, hogy a hazafias ügynek szolgál, lelkesedést merithetnek ottani daltársai is a tevékenységre stb.

Az üdvözlő beszédre Killnyéni Endre, a dalárda elnöke válaszolt, kifejezván, hogy a dalárda igen kedves kötelességet teljesít, midőn székely testvéreinek nemes törekvéséhez szellemi tőkéből valamivel hozzájárul s midőn a baráti érzelmek köcsönös kicserélése által Brassó magyarságának székely testvéreihez való viszonyát szorosabbra fűzi, ugyanazért köszöni a szívélyes fogadtatást stb.

Most a testületek sorakoztak és zeneszó és tarackdurrogás mellett bevonultak a nagy vendéglőbe, honnan az elszállásolás történt.

Este a városi bálterem, mely ez alkalomra igen csinosan volt feldisítve, fényes közönséggel telt meg, melyben jelen volt a város intelligens közönsége csaknem teljes számmal, élén a főispán és polgármesterrel s a vidékről is többen. Fél kilencz órakor zendült meg az első ének a 32 énekes ajkáról, teljes biztonsággal és szép összhanggal énekelve Szentirmaynak „Fehér galamb” című kedves népdalegyvelegét. Sokkal kedvesebben ismerjük mi dalárdánkat, semhogy szükségét látnók az egyes darabok részletes bírálatába bocsátkozni. Legyen elég itt csupán annyit mondanunk, hogy ugy ezen, mint a többi darabokban, a közönség látható meglepetéssel fogadta daláraink imposans fellépését, szép tiszta, csengő hangját s az iskolázottságot, melyet az a dal egyes részeinek kidolgozásában, a pianók és forték, a crescendók és decrescendók, a solók, duettek stb.-nek előadásában s érvényesítésében tanúsított, s a nagy meleg dacára is általános érdeklődéssel, zúgó tapssal jutalmazta a dalárokat. A harmadik kardal után a város polgársága nevében Berecz Gyula kir. segédtanfelügyelő szép babérkoszorút nyújtott buzditó beszéd kíséretében a dalárdának, melynek atlasz szalagán ily felírás van: „Sepsi-szentgyörgyi emlék a brassói magyar dalárdának. Sepsi-Szentgyörgy, 1890. június 14.”

A koszorút Killyéni egyleti elnök talpraesett beszédben köszönte meg, az egylet pedig jelégjének éneklésével fogadta.

A műsor részeit a hat kardalon kívül két zenedarab képezte. Honigberger Helén k. a., társaskörünk e kedves jelensége játszott hegedűn Beiotól egy ábrándot kitűnő technikával és érzéssel, melyet Hauser Miksának egy magyar szerzeményével kellett megtoldania. A közönség mindkettőt lelkesült tapsokkal fogadta s egy szép virágcsokorral jutalmazta meg.

Majd Remenyik Kálmán ur játszott az ő kedves tilinkóján zenekíséret mellett népdalokat, melyek szintén a közönség teljes elismerésével találkoztak.

Fél tizenegy óra lehetett, midőn a műsor után a városi vendéglő nagytermében a multság folytatása következett. A dalárok részére külön asztal volt felterítve, mely mellett ők ételben és italban a nagy rendező bizottság vendégszeretétét élvezték. A terem egyéb részei is zsufolásig megteltek a legintelligensebb közönséggel, nőkkel és férfakkal. Vacsora közben megereadt a pohárköszöntők árja s a dalárok is kifogyhatatlanok voltak a zamatosnál zamatosabb dalokban. Az első köszöntőt Benke István gymn. tanár mondotta, mint megbízott házigazda, kívánván, hogy a brassói dalárda győzelemről győzelemre vezesse zászlóját. Dr. Otrobán Nándor Potsa József főispánra, mint az eszme megpendítőjére, Málly József igazgató és lapszerkesztő a dalárda működő tagjaira s annak elnökére, Killyéni Endre Potsa József főispánra, mint a székelység bölcs vezérére, Biró S. a helyi sajtóra, Eötvös K. Lajos

tanf. Koós Ferenczre és Honigberger k. a.-ra, Killyéni Málly és Benkére, mint az ünnepély főrendezőire, Málly N. az ünnepély pénztárosa Deák Andrásra, majd a nőkre, Gyárfás Győző a dalárda csalogányára Binder Jenőre üritettek poharat. Még sok pohár és sok köszöntés közepett az esti összejövetel a legjobb hangulatban reggelig tartott s szinte haragudtunk, mikor a kívülről betolakodó világosság jelt adott a hazaindulásra. — Délelőtt tíz órakor még egyszer összejött a társaság s akkor daláraink a legkedvesebb emlékekkel távoztak a viszontlátásra. Ugy halljuk, az estély mintegy 200 frt tiszta jövedelmet hozott a hazafias ügynek.

Kis-küküllőmegyei krónika.

(Májális.)

Nagy-Teremiben az E. M. K. E. könyvtárgyarpitása javára rendezett májális június 1-én tartatott meg, diszes válogatott vendég koszorú mellett; mely multság mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben reményünk felett sikerült, dacára annak, hogy mikor ki akartunk menni a zöldbe megkezdenni a mulatságot, nekifogott az eső és csurgott Isten igazában, úgy hogy sok vidéki vendég megázva érkezett meg, tehát már a zöldbe nem mehettünk ki, hanem a mint jelezve is volt a meghívóban, neki fogott a diszes publikum az állami iskola dísztermében a kedélyes táncnak és folytatta a legnagyobb jó magyaros kedvvel egész másnap reggelig. A négyeseket 25—30 pár járta. Az eső miatt sokan elmaradtak a vidékről, kik pedig fel voltak készülve ide jönni.

Az összes bevétel: 76 frt. 90 kr., a kiadás 31 frt 08 kr., és így a tiszta jövedelem 45 frt 82 kr.

Felülfizettek: báró Apor Zoltán 2 frt, Butok István 1 frt, Gyulai Ferencz 1 frt, Kovács Elek ref. esperes 50 krt, Vajda Béla 1 frt, Egri Domokos 1 frt, Bernád Lajos 20 krt, Cseke Zsigmond 20 krt, Csató Gábor 50 krt, Incze Lajos 50 krt, Diószegi József 50 krt, Mór Domokos ref. pap 50 krt, Kis Sámuel unitárius pap 50 krt, Keresztesi és Lonosky 3 frt, Tolvaly Sámuel 40 krt, Nyárádi Márton 50 krt. Fogadják a t. felülfizetők szíves adományukért, valamint a diszes vendégkoszorú is a jótékony cselekedetében tanúsított pártfogásáért hálás köszönetünket.

A rendezőség nevében

Mihály József,
ál. isk. tanító.

NAPI HIREK.

Eljegyzés. Leuthe Gusztáv ur, gyakorló ügyvéd Kőhalomban f. hó 10-én eljegyezte Német-Csanádon (Torontálmegyében) özv. Szalárdy Antalné szül. Kovachich Ilona urnőt, Kovachich Andor ur ottani birtokos kedves leányát.

Méhészeti előadás. Abend Endre vándortanító f. hó 25-én délelőtt 9 órakor az ev. seminarium növendékei számára előadást fog tartani méhtenyésztésről, melyen mint hallgatók mindazok, kik a méhtenyésztés iránt érdeklődnek, részt vehetnek.

Menetrendváltozás. A Bukarest felé induló személyszállító tehervonat ezentúl 12 óra 23 perczkor délután indul Brassóból, míg Bukarest felől Brassóba délután 4 óra 20 perczkor érkezik.

Öngyilkosság. Pénteken délben a Postaréten át a függő köhöz vezető ösvényen egy helybeli cipészsegéd meglőve találtatott. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az illető egy revolverrel önmaga vetett véget életének. Tettének oka valószínűleg szerencsétlen szerelem volt.

A bírósági végrehajtók július végén Budapesten országos értekezletet szándékoznak tartani, melynek célja a végrehajtók díjazásának rendezése és felemelése, a végrehajtók hivatalnoki jellegének törvényes megállapítása és nyugdíjigényeik ügyében a szükséges módokatok iránt megállapodásra jutni. Az országos értekezletet a „Bírósági végrehajtók közlönyé”-nek szerkesztősége készíti elő s azt megelőzőleg minden törvényszék területén kisebb értekezlet tartandó, mely a kérdéseket megvitatja és képviselőket küld az országos értekezletre. Ez utóbbi azután egy memorandumot fog átnyújtani az igazságügyminiszternek. Nagyon kívánatos, hogy ezen mozgalomnak legyen legalább erkölcsi sikere.

A lipiki jód fürdőben f. hó 8-ig bezárólag 386 állandó és 64 átutazó vendég fordult meg.

A kereskedő ifjak országos értekezletének végrehajtó bizottsága f. hó 14-én délután tisztelt Baross

Gábor kereskedelmi miniszternél dr. Falk Miksa arad-városi országgyűlési képviselőnek vezetése alatt. A küldöttségben részt vettek: Szávost Alphons, a budapesti kereskedő ifjak társulatának elnöke, Marton Alajos és Benkő Gyula alelnökök, B. Kádár Kálmán jegyző, Mittelman Bódog, az aradi kereskedő ifjak társulatának elnöke stb. Falk Miksa arra kérte a minisztert, hogy augusztus 2-án az országos értekezletet mint a congressus védnöke nyissa meg. Baross miniszter szívesen fogadta a küldöttséget s válaszában kijelentette, hogy a kérelemnek készséggel tesz eleget. — Megemlítiük egyúttal, hogy az országos congressus diszelnökévé Szávost Alphons-t választották meg.

Halálozás. Mauks Gyula, dicső-szentmártoni kir. közjegyző, társadalmunknak egyik közkedveltségű tagja, alig pár napi szenvedés után f. hó 14-én d. u. 1 órakor meghalt. A páratlan jó feleség és öt nevetlen árva siratja benne az önfeláldozó, szerető férjet és gyöngéd apát; számos jó barát és résztvevő közönség fájlatja benne az igazi nemeskeblű barátot és szolgálatrakész közhivatalnokot. Temetése e hó 16-án volt. Legyen álma csendes, emlékezete örökké tartó!

A nagy-küküllőmegyei tanító egyesület június 14-én Segesváron tartott közgyűlése 100-nál is több tag jelenlétében a következőképen folyt le: 9 órakor megtekintették az Emke óvodát, mely a megye tevékeny tanfelügyelőjének kiváló gondoskodása tárgyát képezi. Sükösd Gizella óvónő ez alkalommal a gyermekek munka- és játékszereiből egy csinos kiállítást mutatott be. A tanítóegylet tagjai élvezettel hallgatták Szighart E. segesvári tanító gyakorlati tanítását, ki a hanglétra 5-ik hangját igazán nagy ügyességgel ismertette. Miután elnök a szép számmal megjelent tagokat örömmel üdvözölte s a kir. tanfelügyelő a tagok érdeklődése fölötti elismerésének meleg szavakban kifejezést adva, az egyület tovább is élénk tevékenységre buzdította, kezdetét vette a közgyűlés, melynek tárgyai közül megemléstere méltóak a titkár, Gábor Dénes, költői tollal írt évi jelentése; Horváth István bürkösi ev. ref. lelkész tartalomdus felolvasása a gyermekmenhelyekről; Jenne Ede medgyesi isk. igazgató felolvasása az Eötvös alapról. A Hunfalvi Lajos állami tanító által írt megyei földrajzban lévő néhány hibás történelmi adatot Koncz József selyki tanító nagy szorgalommal gyűjtött ismeretei tárából igazította helyre. Hoffmann E. köhalmi áll. tan. nő szavátát éljenzés és tapsviharral jutalmazta a gyűlés. Az indítványok során elismerést és köszönetet, valamint a tanítók ügyeinek tovább is felkarolásáért feliratot intéz az egyesület Dániel Márton és Szathmáry György képviselőkhöz. Nagy Sándor volt alsó-rákosi ev. ref. pap és Csehe Mária volt hévizi tanítónő elhunytá fölötti fájalmának az egyesület jegyzőkönyvében is kifejezést ad. A tisztújítás gyorsan és simán folyt le, mert a tanítóegylet tagjai magokévvá tették Horváth László kir. tanfelügyelő ajánlatát s az egyesület eddigi tisztikarát közfelkiáltással újabb három évre megválasztották. Téglás István elnök a maga és tisztársai nevében a bizalmat megköszönve a tisztviselők hivatalukat ismét átvették. Miután Horváth L. kir. tanfelügyelő lelkes meleg hangon tartott beszédében az egyesület működése fölött elismerését nyilvánította, s továbbra is buzdította, éljenzések között vége lett a közgyűlésnek. A közében mintegy 60-an vettek részt s számos pohár köszöntő tartatott.

Tanügy.

Az „Iskola és Szülőház” című nevelés-oktatásügyi közlöny most megjelent 7-ik számának tartalma következő: „Egy gyermekbarát elmélkedései a családi nevelésről” (folytatás és befejezés), írta Bede Dániel; „Az óvó és népiskola közötti kapcsolat”, Freund B.-től; Tárca; A megyei közrendőri szabályok a népiskolában; Az idei évről vizsgálatok sorrendje magyar tantervű iskoláinkban; Irodalom; Vegyesek; Szerkesztői üzenetek.

A két első — önálló — cikk valódi gyermekbarát tollából származik s sok helyes eszmét pendít meg; ajánljuk t. olvasóink szíves figyelmébe.

A brassói róm. kath. főelemi fiu- és leány- s a bolgárszegi vegyes iskolákban az 1889/90-ik tanévet záró nyilvános vizsgálatok következő sorrendben tartatnak meg: Junius 23-án d. e. 8—12 óráig a IV. fiu osztály, d. u. 3—6 óráig a III. fiuoszt. 24-én d. e. 8—12 óráig a II. fiuoszt. d. u. 3—6 óráig az I. oszt. 25-én d. e. 8—12 óráig a bolgárszegi vegyes

iskola, d. u. 3—6 óráig az I.—II. leány-osztály; 26-án d. e. 8—12 óráig az V.—VI. leányoszt., d. u. 3—6 óráig a III.—IV. leányosztály. A bolgárszegi vegyes iskola saját helyiségében, a belvárosi fiu- és leányosztályok pedig a rajzteremben fognak vizsgázni, a hol június 25-től a női-kézimunkák is ki lesznek állítva. Junius 29-én d. e. 1/2 8 órakor ünnepélyes „Te Deum”, mire az érdemsorozatok felolvasatnak s a jutalmak kiosztatnak.

A t. cz. szülőket és tanügybarátokat a vizsgálatokra tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

A brassói róm. kath. főgymnasium nyilvános vizsgálatainak rendje. Junius 16-án d. e. 8—12 óráig I. oszt. hittan és földrajz, d. u. 2—6 óráig V. VI. VII. oszt. latin és görög nyelv; 17-én d. e. 8—12 óráig II. IV. oszt. hittan, földrajz, történet, d. u. 3—6 óráig III. oszt. hittan és történet; 18-án d. e. 8—12 óráig II. oszt. latin és magyar nyelv, d. u. 2—6 óráig IV. oszt. latin, magyar, német nyelv; 19-én d. e. 8—12 óráig I. oszt. latin, magyar nyelv, d. u. 2—6 óráig V. VI. VII. osztály hittan, történet, bölcselet; 21-én szóbeli érettségi vizsga; 23-án d. e. 8—12 óráig V. VI. VII. oszt. mathesis, physica, III. oszt. latin, magyar nyelv, d. u. 2—6 óráig IV. V. VI. oszt. természettud., I. II. oszt. szám- és mértan; 24-én d. e. 8—12 óráig III. IV. oszt. szám- és mértan, földrajz, V. VI. VII. oszt. magyar, német nyelv, d. u. 2—6 óráig magánvizsga; 28-án délután 5 órakor évről ünnepély és jutalmak kiosztása; 29-én 7 1/2 órakor „Te Deum”, melynek végével a bizonyítványok és a tanodai értesítők kiosztatnak.

A vizsgálatok június 19-ig bezárólag a rajzteremben, azontul az emeleten lévő tantermekben tartatnak.

A vizsgákra és az évről ünnepélyre a t. cz. szülőket és a tanintézet barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A dicső-szentmártoni m. kir. állami polg. leány- és elemi iskolákban az 1889/90-ik iskolai évet bezáró nyilvános vizsgálatok következő sorrendben tartatnak meg: Junius 22-én d. u. 3 órakor Hittan vizsgálatok; 23-án d. e. 8—12 óráig a polg. leányiskola I. osztálya, d. u. 3—6 óráig II. oszt.; 24-én d. e. 8—12 óráig III. oszt., d. u. 3—6 óráig elemi leányiskola I. és II. oszt.; 25-én d. u. 3—6 óráig III. és IV. oszt.; 26-án d. e. 9—12 óráig elemi fiuiskola I. oszt., d. u. 3—6 óráig II. és III. oszt.; 27-én d. e. 8—12 óráig IV., V. és VI. oszt., d. u. 4 órakor tornavizsgálatok; 28-án d. u. 4 órakor évről ünnepély, jutalmak kiosztása az új vármegyeház dísztermében, ennek végeztével esti 8 órakor 50 kros belépő díj mellett a szegény tanulók felségélyezési alapja javára táncmulatság.

Megjegyzés: A női kézi-munkák, rajzok és írásbeli munkák a vizsgálatok folyama alatt közszemlére ki lesznek téve; a vizsgálatok az elemi leányiskola I. osztálya termében tartatnak.

Dicső-Szentmárton, 1890. június 10.

Gyöngyössi István, igazgató.

Közgazdaság.

A brassói kereskedelmi- és iparkamara gyűlése.

A brassói kereskedelmi és iparkamarának f. hó 9-én Dück József elnöke alatt tartott rendes gyűlésében a következő fontosabb ügyek kerültek elintézés alá:

A kamara elnöke örömmel tudatja azon eredményt, melyet a szállítások körül elért, a mennyiben az 1891-ik évre a cs. és kir. hadsereg részére szállítandó lábbelik készítésénél itteni kisiparosok is figyelembe vétettek.

Maurer Mihály országgyűlési képviselőnek Brassó megye főispánjává való kinevezetése alkalmával a kamara táviratilag üdvözölte a főispánt s egyúttal elhatározott, hogy annak idején küldöttségileg fog nála tisztelegni.

A kamarai titkár azon jelentése, hogy az 1889-ik évi kamarai jelentés magyar és német nyelvű kiadása már elkészült s hogy jobbadán már ki is osztott, továbbá, hogy a román szöveg jelenleg sajtó alatt van, tudomásul vétették.

Felolvasatott a kereskedelmi miniszter leirata, melyben a miniszter tudatja a kamarával, hogy

jelentését, melyet a romániai vámháboru által sújtott vidékek érdekében tett, különös figyelmébe részesítette, s hogy addig is, míg a kamara által formulázott s figyelemre méltó javaslatba belemenne, elismeri, hogy a javaslat nagy körültekintéssel és praecis részletességgel van szerkesztve s igyekezni fog magának abból a vámháboru által okozott helyzetről teljes képet alkotni.

Az elnök indítványára elhatározott, hogy a kamara a kereskedelmi miniszterhez azon kérésse fog járulni, hogy az idej kereseti adó kiszabásánál a még mindig folyó vámháboru tekintettel legyen. A kereskedelmi miniszter egy további leiratában felhívja a kamarát, hogy a műtrágya gyanánt felhasználható csontgyűjtés előmozdítására a szükséges intézkedéseket tegye meg. Miután azonban a kamara e tekintetben csak buzdítólag és oktatólag működhetik, a kamara területén lévő gazdasági egyletek lesznek felhívandók, hogy ezen körülményre figyelemmel legyenek.

A védjegyekre vonatkozó szabályrendelet tudomásul vétetik s a védjegy-lajstrom vezetésével a titkári segéd bizatik meg s ezen minőségben megeskettetik. Fenti rendelet kapcsán figyelmeztetnek azon védjegyek birtokosai, kik védjegyeiket ezelőtt 10 évvel lajstromoztatták, a lajstromozás megújítására, mert ellen esetben védjegy jogosultságukat elvesztik.

A kereskedelmi miniszteriumtól kért vélemény a maszlag árusítását illetőleg oda irányul, hogy a maszlag szabad árusítása némileg korlátoztassék.

Ugyanazon miniszteriumnak egy leirata, mely a f. évi május 1-én tartott munkás-gyűlésről szóló határozatokat illeti, az ipar-osztályhoz tétetik át tanulmányozás és jelentéstétel végett.

Az eszéki kamara bizottmányi gyűlésének indítványához a raktárházakat illetőleg ezen kamara is csatlakozik és ezen álláspontját magasabb helyen is tudomásul fogja hozni.

A troppau-i kereskedelmi kamarának átiratára vonatkozólag a kereskedelmi béke-bíróságok felállítását illetőleg elhatározottatik, hogy az itten is már észlelt szükséghez képest egy olyan testület állításuk fel, a mely kereskedelmi kérdésekben gyors eljárás által a kívánt segélyt nyujtsa, a mire nézve az előmunkálatok elkészítésével a kamara kereskedelmi szakosztálya bizatik meg.

A kamarai titkár által szerkesztett és felolvasott javaslat — emlékirat alakjában, — a Romániával kötendő kereskedelmi szerződést illetőleg a kamara plenuma által jónak találtván, jelen alakjában a kereskedelmi miniszteriumhoz fog fölterjesztetni.

Egyidejűleg elhatározottatik, hogy adandó alkalommal egy öt tagu küldöttség menjen Budapestre, mely küldöttség indulási idejének meghatározása az elnökségre bizatik.

Thomas Móricz titkári segéd jelen állásában véglegesítettik.

A kereskedelmi miniszter által létesített vámtanács tagjául egyhangulag Dück József kamaraelnök candidáltatik.

Az elnökség arra vonatkozó intézkedései, hogy ezen kamarai eljárás a f. évi augusztus havában a budapesti kereskedelmi muzeumban rendezendő birogyártmány-kiállításon élénk részt vegyen, a gyűlés által jóváhagyatnak.

A napirend letárgyalása után az ülés, melyen a segesvári és baróthi képviselők is jelen voltak, befejeztetett.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. június hó 17-én.

Román papirpénz à 20 frank	9-26	vétel 9-28	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9-21	„	9-26 „
Napoleon d'or (aranypénz) . . .	9-30	„	9-32 „
Török lira	10-56	„	10-60 „
Arany	5-48	„	5-52 „
Orosz papirruble	1-34	„	1-35 „

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről: Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)
Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walthér Béla.
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája

és az intézetnek a magyar-osztrák birodalom minden nevezetesebb helységeiben lévő képviselősei. (169) 2—6